

Рівненський державний гуманітарний університет
Рівненський інститут слов'янознавства
Київського славістичного університету

**До 20-річчя
РІС КСУ**

СЛОВ'ЯНСЬКИЙ ВІСНИК

Збірник наукових праць

Випуск 22

Серія «Історичні науки та політичні науки»

Наукова редакція:
доктор політичних наук, професор Б. М. Юськів

Рівне – 2015

Рецензенти:

Фісанов Володимир Петрович – доктор історичних наук, професор;
Федуняк Сергій Георгійович – доктор політичних наук, професор.

Редакційна колегія серії "Історичні та політичні науки":

Головний редактор:	Юськів Богдан Миколайович – доктор політичних наук, професор.
Заступники головного редактора:	Тихомирова Свєтлїна Борисівна – доктор політичних наук, професор; Троян Сергій Станіславович – доктор історичних наук, професор.
Відповідальний секретар:	Парфенюк Володимир Миколайович – кандидат політичних наук, доцент.
Члени редколегії:	Алексєєв Юрій Миколайович – доктор історичних наук, професор; Ільїн Ігор Іванович – доктор історичних наук, професор; Киридон Алла Миколаївна – доктор історичних наук, професор; Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор; Стоколос Надія Георгіївна – доктор історичних наук, професор; Швецова-Водка Галина Миколаївна – доктор історичних наук, професор; Шелюк Людмила Олександрівна – кандидат історичних наук, доцент; Гон Максим Мойсейович – доктор політичних наук, професор; Ткач Олег Іванович – доктор політичних наук, професор; Федуняк Сергій Георгійович – доктор політичних наук, професор; Шугасва Людмила Михайлівна – доктор філософських наук, професор; Юрченко Сергій Васильович – доктор політичних наук, професор.

Друкується за ухвалою вчених рад Рівненського інституту слов'янознавства Київського славістичного університету (протокол №7 від 3 лютого 2015 р.) і Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №7 від 4 лютого 2015 р.).

Співзасновники: Рівненський державний гуманітарний університет, Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету.

Рєсстраційне свідомство наукового збірника №4757, серія КВ від 22.12.2000 р.

Збірник затверджено постановою президії ВАК України як фахове наукове видання з історичних та політичних наук, протокол №1-05/3 від 14 квітня 2010 р.

Слов'янський вісник: збірник наукових праць. Серія «Історичні та політичні науки» / Рівненський державний гуманітарний університет, Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету. – Випуск 22. – Рівне, 2015. – 135 с.

У збірнику висвітлюються питання всесвітньої історії, історії та політики слов'янських країн, міжнародних відносин і політичного життя. Важлива увага приділена проблемам української історії та політики, що осмислюються як у контексті розвитку інших слов'янських народів, так і в загальноцивілізаційному руслі.

Видання розраховане на науковців, викладачів, а також усіх, хто цікавиться проблемами всесвітньої та української історії, політології та міжнародних відносин.

Адреса редакції: м. Рівне, 33001, вул. П. Могили, 28, тел. 63-16-63

Білоусов О. С. ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ СВІТОВОГО ДОСВІДУ СПІВПРАЦІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ З ІНСТИТУТАМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ.....	55
Вівчар І. В. ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ РОСІЇ ЩОДО УКРАЇНИ В ПЕРІОД З 2010 ПО 2014 РОКИ.....	59
Давидович С. Н., Цецик Я. П., Якубовська С. С. ФОРМУВАННЯ У МОЛОДІ РИС ПОЛІТИЧНОГО ЛІДЕРА В УМОВАХ НАВЧАННЯ У ВИЩОМУ ТЕХНІЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ.....	63
Докаш О. Ю. ПРАКТИКИ ПОЛІТИЧНОЇ МОБІЛІЗАЦІЇ НА ПІДТРИМКУ ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ВКЛЮЧЕННЯ ПІВНІЧНОЇ БУКОВИНИ ДО СКЛАДУ УРСР.....	67
Кіянка І. Б. ПОПУЛІЗМ В КОНТЕКСТІ ДЕМОКРАТИЧНИХ ЗМІН НА ПОСТРАДЯНСЬКОМУ ПРОСТОРІ: ПРИКЛАД БІЛОРУСІ.....	72
Колісніченко Р. М. РОЗВИТОК ЗАХІДНИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ГЛОБАЛІСТИЧНОЇ СВІДОМОСТІ НАПРИКІНЦІ ХХ – НА ПОЧАТКУ ХХІ ст.....	75
Герман Н. В. ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЯ ДІТЕЙ ТА ВЧИТЕЛІВ У ЛІТЕРАТУРНО- ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ УКРАЇНСЬКИХ ПРОСВІТИТЕЛІВ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ ст.....	80
Крет Р. М. МЕРЕЖЕВА ПРЕСА РЕСПУБЛІКИ БІЛОРУСЬ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ.....	86
Крет О. В. ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ВРЯДУВАННЯ ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ТРАНСПАРЕНТНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ.....	90
Лебедюк В. М. СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ В ПОЛІТИЧНІЙ НАУЦІ: РЕГРЕСІЙНІ МОДЕЛІ.....	93
Луцишин Г. І. ДО ПИТАННЯ ПРО МОВИ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА СТАН В УКРАЇНІ.....	97
Оверчук О. В. ПРОТЕСТНІ РУХИ В УКРАЇНІ ЯК ОБ'ЄКТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ.....	100

О. В. Крет

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ВРЯДУВАННЯ ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ТРАНСПАРЕНТНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

(Крет Ольга Віталіївна – кандидат політичних наук, доцент кафедри документальних комунікацій Рівненського державного гуманітарного університету, м.Рівне).

Розглядається процес впровадження електронного уряду в Україні, організаційно-правові аспекти його розвитку, взаємодія органів державної влади і громадян за допомогою ІКТ у системі електронного уряду.

Ключові слова: електронний уряд, електронне урядування, державне управління, Інтернет, інформаційне суспільство.

Рассматривается процесс внедрения электронного правительства в Украине, организационно-правовые аспекты его развития, взаимодействие органов государственной власти и граждан с помощью ИКТ в системе электронного правительства.

Ключевые слова: электронное правительство, электронное управление, государственное управление, Интернет, информационное общество.

This paper deals with the process of implementing e-government in Ukraine, organizational and legal aspects of its development, the interaction of government and citizens through information and communication technologies in e-government system.

Keywords: e-government, e-government, public administration, Internet, Information Society.

Постановка наукової проблеми та її значення. Впровадження електронного урядування є важливою умовою розвитку інформаційного суспільства та становлення електронної демократії, де кожен громадянин може створювати і накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, користуватися і обмінюватися інформацією та знаннями, використовувати інформаційні технології для розширення можливостей реалізації власного потенціалу, сприяти суспільному і особистісному розвитку, підвищувати якість життя та створювати умови для відкритого і прозорого державного управління.

Головною складовою електронного урядування повинна стати система електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів.

Аналіз останніх досліджень. Проблема вивчення та дослідження процесів запровадження електронного урядування як форми реалізації електронної демократії стала предметом вивчення багатьох іноземних дослідників, серед яких необхідно виокремити Д. Белла, М. Бонема, М. Вершиніна, М. Кастельса, Й. Масуду, Е. Тофлера, Л. Гросмана.

Питання розвитку інформаційного суспільства в Україні, інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної влади та впровадження системи електронного уряду в державне управління розглядають у своїх працях І. Коліушко, Г. Почепцов, К. Линьов, С. Чукут, О. Кучмій, А. Серенок, П. Клімушин, О. Радченко, І. Клименко, А. Пашко, М. Міхровська, М. Демкова, З. Живко.

Мета дослідження. Метою дослідження є визначення вирішальних особливостей процесу впровадження електронного урядування в Україні як невід'ємної форми реалізації транспарентності державної влади.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів. Визначення електронного уряду фахівці формулюють на підставі різних принципів. Одні автори віддають перевагу визначенням описового характеру, які саме зміни відбуваються в суспільстві й певних його структурах унаслідок впровадження електронного урядування. Інші вибирають прикладний аспект і просто перелічують різні застосування складових. Є також короткі технічні визначення, що акцентують увагу лише на застосованих технологічних рішеннях і специфічних програмних продуктах; економічні — орієнтовані на максимальну ефективність управління державою. Йдеться не лише про мережеву інфраструктуру виконавчої влади, а й інфраструктуру органів влади загалом. Необхідно аналізувати такі поняття: "електронна держава", "електронний державний апарат", електронна інфраструктура держави, держава інформаційного суспільства, або "електронне урядування". Електронний уряд формує перелік таких компонентів як:

- організація державного управління на основі електронних засобів обробки, передачі і поширення інформації, надання послуг державними органами усіх галузей влади всім категоріям громадян електронними засобами, інформування тими ж засобами населення про роботу державних органів;

- інформаційні технології в державному управлінні;

- держава в мережі;

- метафора, що означає інформаційну взаємодію органів державної влади і суспільства з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій;

- трансформовані для урядових і державних організацій ідеї електронного бізнесу, в яких уряд є різновидом корпоративного користувача інформаційних технологій;

- автоматизовані державні служби, основними функціями яких є забезпечення вільного доступу громадян до всієї необхідної державної інформації, збирання податків, реєстрація транспортних засобів і патентів, надання необхідної інформації, укладання угод і оформлення постачань необхідних державному апаратові

матеріалів і оснащення. Це може призвести до зниження витрат і економії коштів платників податків на утримання і фінансування діяльності державного апарату, збільшення відкритості та прозорості діяльності органів управління;

- використання в органах державного управління нових засобів, зокрема Інтернет-технологій [1].

Кожна з цих дефініцій визначає електронний уряд радше як чергове прикладне рішення, спосіб модернізації вже існуючих структур і відносин, а не як самостійну ідею комплексної трансформації принципів організації управління державою. Саме явище "електронне урядування" об'єднує у собі як мінімум дві складові – внутрішню "урядову" інформаційну інфраструктуру, аналог корпоративної мережі, та зовнішню інформаційну інфраструктуру, що взаємодіє з фізичними та юридичними особами. У межах другої складової інтегруються інформаційні ресурси органів державної влади, забезпечується доступ до них, а також створюється система он-лайнних послуг [1].

Спосіб оцінювання електронного уряду, його можливостей, обраний фахівцями у сфері інформаційних технологій, державного управління, соціальних процесів, економічного розвитку, поширений і серед безпосередніх виконавців – державних чиновників. Водночас чиновники це поняття зводять фактично до електронного спілкування влади з громадськістю і ще до кількох прикладних аспектів. Ідея "електронного уряду" в тому, щоб вирішити три основні проблеми влади: ввести електронний документообіг, що дасть змогу зменшити бюрократичні перепони і прискорити прийняття актів; перевести в електронну форму спілкування громадян і бізнесу з владою і, крім того, зробити державне і муніципальне управління більш прозорим, дебіюрократизувати владу і наблизити її до громадян [2, с 309].

На сьогодні у світі не існує якоїсь загальноприйнятої моделі електронного урядування. Існує лише набір загальних вимог, виконання яких громадяни і бізнес-структури, надаючи послуги і використовуючи їх, очікують від органів влади. Усіх користувачів адміністративних послуг об'єднує спільне прагнення – отримати більш ефективні засоби доступу до інформації, до послуг, щоб зменшити вартість часових та матеріальних ресурсів, зробити взаємодію з органами державної влади більш простою, швидкою і комфортною [1].

На даний час в Україні склалися певні умови для якісних змін у сфері інформатизації:

- державні органи майже у повному обсязі забезпечені обчислювальною технікою і базовим програмним забезпеченням;

- вжито заходи до створення телекомунікаційної інфраструктури для забезпечення діяльності державних органів, зокрема для підключення до Інтернету всіх центральних органів виконавчої влади та переважної більшості їх територіальних органів;

- впроваджена значна кількість комплексних інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем, у тому числі систем відомчого електронного документообігу, автоматизації типової діяльності (кадровий та бухгалтерський облік, інші облікові функції) та систем підтримки прийняття управлінських рішень;

- у переважній більшості державних службовців сформовані базові навички використання інформаційних технологій [2, с 5].

Так, електронне урядування повинне бути спрямованим на вирішення основних актуальних політичних, економічних і соціальних завдань держави і забезпечувати:

- реалізацію права громадян на доступ до відкритої публічної інформації;
- доведення до громадськості об'єктивної і достовірної інформації про діяльність органів державної влади, що зміцнює довіру до держави та її політики;

- взаємодію і постійний діалог держави з громадянами й громадськими інститутами, а також необхідний рівень суспільного контролю за діяльністю органів державної влади;

- об'єднання інформаційних ресурсів і послуг органів державної влади з метою зміцнення загальнонаціонального інформаційного простору;

- удосконалення публічної адміністрації, оптимізацію структури державного апарату, зниження фінансових і матеріальних витрат на його утримання, поетапне переведення частини адміністративних послуг, що мають вартісне вираження, у систему адміністративних електронних послуг, що відповідає реальним потребам населення;

- ефективну підтримку економічної діяльності публічних суб'єктів, що займаються господарською діяльністю, дозволяючи їм ефективно інтегруватися в загальнонаціональний і світовий економічний простір;

- взаємодію і співпрацю з органами державної влади зарубіжних країн і міжнародних неурядових організацій [3, с 19].

Модель електронного урядування відводить визначальну роль державі в особі її органів у вирішенні проблем і створенні реальних умов для впровадження електронного урядування. Ініціатива може виходити від будь-кого, але майже нереально досягти успіху без політичної волі, без зацікавленості органів державної влади. Фактично їм надається можливість очолити перехід до нової інформаційної ери.

Органи державної влади, насправді, мають унікальну можливість стати каталізаторами змін.

Тому в умовах формування і розвитку інформаційного суспільства вони усвідомлюють необхідність впровадження електронного урядування з метою:

- Надання послуги для населення в інтегрованому вигляді через мережу Інтернет. Замість того, щоб відвідувати різні органи державної влади чи різні веб-сторінки для отримання певного офіційного рішення,

громадяни і приватні компанії можуть здійснювати всі операції в одному місці, доступ до якого відкритий 24 години на добу і 7 днів на тиждень.

- Подолання інформаційну нерівність. Держава може створити нові технології більш доступними для менш забезпечених верств населення, а також організувати навчання користуватися комп'ютерами, особливо для молоді і літніх людей.

- Надання людям можливість навчатися протягом усього життя – застосування технологій дистанційного навчання (електронне навчання).

- Перебудовування взаємовідносини з населенням. Замість того, щоб надавати однакові послуги усьому населенню, органи державної влади можуть використовувати нові інформаційні технології, щоб враховувати індивідуальність людей і надавати їм персоналізовані послуги. Громадяни стають більш відповідальними за свої взаємовідносини з органам влади, і в них зростає довіра до державного сектору.

- Сприяння розвитку економіки. Підвищення прозорості, відкритості, ефективності діяльності публічної адміністрації, створення спрощених процедур у взаємовідносинах між органами державної влади і бізнес-структур забезпечить нові можливості для розвитку бізнесу в цілому.

- Розроблення розумних законів і ведення розумної політики. Інформаційне суспільство ставить перед законодавцем багато нових проблем – ідентифікація громадян і посвідчення їхньої особи, конфіденційність, захист даних, питання юрисдикції у кіберпросторі, оподаткування електронної комерції. Держава повинна гнучко створювати нове законодавство, породжуючи довіру до всіх видів електронних операцій і зберігаючи рівновагу між необхідністю економічного розвитку і забезпечення конфіденційності інформації.

- Сприяння розвитку демократичного суспільства з максимальною участю громадян. Автоматизація діяльності органів державної влади, у кінцевому рахунку, може привести до виникнення "прямої демократії" [1].

Органи державної влади повинні використовувати найкращі і найсучасніші технології для забезпечення використання електронної пошти, електронного документообігу і комунікацій, що не поступаються технологіям корпоративного і приватного сектору. Перехід до застосування технологій е-урядування повинен відбуватися в усіх напрямках взаємодії публічної адміністрації, бізнесу і громадського сектору. Перехід до електронного урядування означає трансформацію всіх основних форм діяльності органів державної влади, і успіх залежить від правильної стратегії і тактики на кожному з етапів впровадження, раціональної організації, координації та взаємодії всіх учасників процесу – виконавчої, законодавчої, судової гілок влади всіх рівнів, бізнесу, закладів освіти, громадського сектору [6].

Реалізація концепції електронного урядування передбачена на період до 2015 року та складається з трьох основних етапів. На першому етапі (2011-2012 роки) передбачалася розробка необхідної нормативно-правової та нормативно-технічної бази, зокрема щодо надання адміністративних послуг в електронній формі, а також єдиних стандартів, протоколів і регламентів взаємодії суб'єктів електронного урядування, їх гармонізація з міжнародними стандартами; створення єдиної загальнодержавної системи електронного документообігу та Національного реєстру електронних інформаційних ресурсів та веб-сайтів органів державної влади і органів місцевого самоврядування на усіх рівнях; забезпечення надання органами державної влади та органами місцевого самоврядування послуг в електронній формі громадянам та суб'єктам господарювання з використанням мережі Інтернет [4].

На другому етапі (2013-2014 роки) планувалося: забезпечити організацію надання послуг в електронній формі в усіх сферах суспільного життя; створення сприятливих умов для залучення громадських організацій до управління державними справами; освоєння технологій інтерактивної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування з громадянами та суб'єктами господарювання; впровадження в діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування типових організаційно-технологічних рішень у сфері електронного урядування; забезпечення передачі електронних документів у державні архіви, музеї, бібліотеки, їх довгострокове зберігання, підтримка в актуалізованому стані та надання доступу до них [5].

На третьому етапі (2014-2015 роки) передбачається створити: об'єднані веб-портали органів виконавчої влади, призначені для проведення відповідних трансакцій; єдину інформаційно-телекомунікаційну інфраструктуру органів державної влади та органів місцевого самоврядування; спеціальні центри (пункти) надання послуг, центри обслуговування населення (кол-центри), веб-портали надання послуг; єдиний веб-портал електронного урядування як єдине місце доступу до всіх видів електронних послуг для громадян та суб'єктів господарювання з урахуванням потреб громадян і функціональних аспектів; національний депозитарій електронних інформаційних ресурсів [5].

Отже, модель електронного урядування включає в себе сукупність вимог, критеріїв, завдань тощо, які необхідно виконати для підвищення ефективності діяльності публічної адміністрації, вдосконалення взаємовідносин між адміністрацією та фізичними і юридичними особами.

До переваг електронного урядування відносяться:

- 1) прозорість та відкритість публічної адміністрації, прийняття прозорих рішень, завдяки чому громадяни мають можливість отримувати достовірну, точну та оперативну інформацію про діяльність органів влади, а відтак – брати участь у прийнятті ними відповідних рішень;

- 2) економія матеріальних і часових ресурсів;

- 3) оптимізація корпоративного управління (скорочувати витрати на здійснення будь-яких операцій, підвищувати якість роботи з клієнтом тощо);
- 4) підвищення якості надання адміністративних послуг;
- 5) підвищення ефективності публічної адміністрації завдяки ефективнішому витрачання бюджетних коштів, скороченню витрат на утримання державного апарату, якісному наданню адміністративних послуг;
- 6) зменшення корупції в органах влади;
- 7) забезпечення умов для розвитку електронної демократії, через яку фізичні і юридичні особи визначають, які саме послуги та яким чином їх надаватиме уряд, встановлюють відповідальність у рамках взаємодії, формують образ держави і суспільства – і електронного урядування як окремого соціального інституту. Передумови для формування електронної демократії створює саме впровадження електронного урядування, оскільки дає поштовх громадянам і компаніям для використання можливостей ІКТ на державному рівні [1].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Електронне урядування вигідне не лише громадянам, бізнес-структурам, але й самому уряду, державі, зокрема для підвищення ефективності організації діяльності та функціонування державних органів. Наприклад, у багатьох країнах засідання уряду відбуваються в он-лайнному режимі. Пропозиції, зауваження висловлюються в електронній формі, при чому одразу можливо прослідкувати долю таких зауважень. У такому ж режимі відбувається голосування при прийнятті урядових рішень. Проекти урядових рішень також погоджуються та схвалюються в електронному режимі. Це безперечно впливає на ефективність роботи уряду, усуваючи зайву бюрократизацію.

Електронний уряд – це не часткове технологічне рішення, а концепція здійснення управління державою, яка є необхідним елементом масштабного інформаційного перетворення суспільства. [7, с 225]. Нова ідеологія та технологія формування і здійснення регуляторної політики, розробки та реалізації регуляторних актів, перерозподіл компетенції державних і суспільних структур, додержання ціннісних парадигм суспільства – усе це разом з багатьма іншими компонентами життєдіяльності суспільства є основою державного управління, для створення і функціонування електронного уряду.

Незважаючи на великий науковий інтерес фахівців до проблем впровадження електронного урядування в сферу державного управління, велика кількість теоретичних та практичних питань залишаються невирішеними і потребують поглибленого опрацювання та ефективного втілення в життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ:

1. Дюба С.В. Досвід впровадження е-демократії та е-урядування в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nc.gov.ua/publications/doc/dosv_vprovad.pdf.
2. Клімушин П. Електронне урядування в інформаційному суспільстві: монографія / П. Клімушин, А. Серенок. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ "Magistr". 2010. – С. 309-311.
3. Живко З. Електронний уряд для управління інформаційним суспільством – вимоги сьогодення / З. Живко // Проблеми науки. – 2009. – № 8. – С. 15–22.
4. Міхровська М. Розвиток електронного урядування як пріоритетне завдання становлення публічної адміністрації в Україні [Електронний ресурс] / М. Міхровська. – Режим доступу: sn-jurid.crimea.edu/arhiv/2012/25_Naw/045_mixr.pdf.
5. Семенченко А.І. Концепція розвитку електронного урядування в Україні / О.А. Баранов, М.С. Демкова, С.В. Дюба, А.В. Сфанов, І.Б. Жилієв, Е.Л. Клепець, Т.В. Попова, І.А. Рубан, А.І. Семенченко, С.А. Чукут. За ред. А.І. Семенченко, 2009р. – 15с.
6. Серенок А. Електронне урядування в інформаційному суспільстві: монографія / А. Серенок, П. Клімушин. – Х. : Magistr, 2010 – 312с.
7. Баранов О. Електронне урядування в Україні: аналіз та рекомендації. Результати дослідження / О. Баранов, І. Жилієв, М. Демкова, І. Малюкова. – К. : ООО "Поліграф-Плюс", 2007. – С. 225-231.

УДК 32:311.3

В. М. Лебедюк

СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ В ПОЛІТИЧНІЙ НАУЦІ: РЕГРЕСІЙНІ МОДЕЛІ

(Лебедюк Віталій Миколайович – кандидат наук державного управління, доцент, завідувач кафедри політології Національного університету "Острозька академія").

Розглядаються три типи моделей регресії, які мають велике значення у вивченні політичних і соціальних проблем, а саме: лінійні регресійні моделі, логістичні регресійні моделі та моделі для панельних даних. Логістична регресія та модель аналізу панельних даних, розширюють інструментарій аналізу, дозволяють політологам вирішувати більш складні дослідницькі завдання, де класичні моделі лінійної регресії є недостатніми.

Ключові слова: регресійні моделі, моделі для панельних даних, логістичні моделі регресії.

Рассматриваются три типа моделей регрессии, которые имеют большое значение в изучении политических и социальных проблем, то есть, линейные регрессионные модели, логистические регрессионные модели и модели для панельных данных. Обе модели, логистической регрессии и анализа панельных данных, расширяют инструментарий анализа, позволяют политологам решать более сложные исследовательские задачи, где классические модели линейной регрессии являются недостаточными.

Ключевые слова: регрессионные модели, модели для панельных данных, логистические регрессионные модели.